BIỆN PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TỔ CHỨC HUẤN LUYỆN ĐIỀU LỆNH ĐỘI NGŨ ĐƠN VỊ CHO SINH VIÊN TẠI TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Nguyễn Thị Trang
Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An Ninh Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: *Hiện nay với cuộc cách mạng Khoa học công nghệ phát triển mạnh mẽ, bùng nổ thông tin, kinh tế tri thức phát triển. Thế giới đang hướng tới cuộc cách mạng công nghiệp mới, trong đó tri thức là động lực phát triển. Với sự phát triển đó của thế giới, đòi hỏi người lao động phải có trình độ học vấn cao, chuyên môn sâu, tay nghề vững. Công tác giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) cho sinh viên tại Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh Đại học Thái Nguyên (ĐHTN) không nằm ngoài xu thế đó. Hiện nay Trung tâm đã có nhiều kế hoạch nhằm nâng cao chất lượng đào tạo môn học nhằm trang bị cho sinh viên những kiến thức cơ bản nhất về Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Nâng cao chất lượng huấn luyện các nội dung thực hành nằm trong chương trình đào tạo trong đó có nâng cao chất lượng tổ chức huấn luyện điều lệnh đội ngũ đơn vị cho sinh viên tại Trung tâm Giáo dục quốc Phòng và An ninh Đại học Thái Nguyên.*

Từ khóa: *Điều lệnh đội ngũ đơn vị, giảng viên, tổ chức huấn luyện, giáo dục quốc phòng và an ninh, Đại học Thái nguyên*

MEASURES TO IMPROVE THE QUALITY OF ORGANIZING UNIT DRILL TRAINING FOR STUDENTS AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION, THAI NGUYEN UNIVERSITY

Abstract: *In the current era, characterized by a robust scientific and technological revolution, an information explosion, and the growth of a knowledge-based economy, the world is moving toward a new industrial revolution—one in which knowledge serves as the primary driver of development. Such global progress demands a workforce with high levels of education, deep professional expertise, and solid practical skills. National Defense and Security Education (NDSE) for students at the Center for National Defense and Security Education, Thai Nguyen University (TNU), is no exception to this trend. The Center has implemented various initiatives to enhance the quality of its curriculum, ensuring students are equipped with fundamental knowledge in National Defense and Security. This includes improving the quality of practical training—specifically, the organization of unit drill training for students at the Center.*

Keywords: *Unit drill, instructors, training organization, National Defense and Security Education, Thai Nguyen University*

Nhận bài: 11/09/2026 Phản biện: 11/10/2026 Duyệt đăng: 14/10/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới giáo dục theo Nghị quyết 29-NQ/TW, nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) ở các trường đại học, cao đẳng là yêu cầu cấp thiết, góp phần bồi dưỡng lòng yêu nước, ý thức pháp luật và trách nhiệm xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Những năm qua, Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên đã chú trọng huấn luyện thực hành, trong đó có điều lệnh đội ngũ đơn vị. Tuy nhiên, bên cạnh đội ngũ giảng viên có trình độ và cơ sở vật chất hiện có, hoạt động này vẫn còn hạn chế về tổ chức, phương pháp và điều kiện huấn luyện. Vì vậy, nghiên cứu đề xuất các biện pháp đồng bộ, phù hợp thực tiễn Trung tâm nhằm nâng cao chất lượng huấn luyện, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đại học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động học tập nội dung điều lệnh đội ngũ đơn vị của sinh viên

Hoạt động học tập điều lệnh đội ngũ đơn vị chịu ảnh hưởng của năm nhóm yếu tố. Trình độ, trách nhiệm và phương pháp của giảng viên (GV): Đội ngũ nhiệt tình, có chuyên môn, song phương pháp tổ chức chưa đồng đều; một số GV còn thiên về truyền đạt kỹ thuật, chưa chú trọng tâm lý và động lực học tập. Cơ sở vật chất, thao trường và phương tiện: Trung tâm có điều kiện phục vụ huấn luyện nhưng thư viện, tài liệu và sân tập còn hạn chế so với số lớp đông, ảnh hưởng đến tổ chức đội hình, luyện tập và sửa sai. Nhận thức, động cơ của sinh viên (SV): Phần lớn nhận thức đúng ý nghĩa nội dung học, nhưng một bộ phận còn học đối phó, thiếu mục tiêu, chưa chủ động ôn luyện và tự đánh giá; luyện tập ngoài giờ chưa thường xuyên. Thời tiết, môi trường: Nắng nóng, mưa, gió và nhiệt độ thấp ảnh hưởng sức khỏe, tập trung, độ chính xác động tác và an toàn sân tập, đòi hỏi điều chỉnh linh hoạt. Chính sách, chương trình: Việc triển khai chương trình theo Thông tư 05/2020/TT-BGDĐT khi giáo trình chưa đồng bộ gây khó khăn trong thống nhất nội dung. Nhận diện các yếu tố này là cơ sở lựa chọn biện pháp phù hợp.

2.2. Các biện pháp nâng cao chất lượng tổ chức huấn luyện điều lệnh đội ngũ đơn vị cho sinh viên tại Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh Đại học Thái Nguyên

Biện pháp 1: Tăng cường giáo dục chính trị, tư tưởng, nâng cao nhận thức và tâm lý cho giảng viên, sinh viên: Biện pháp nhằm thống nhất nhận thức, thái độ và trách nhiệm đối với huấn luyện điều lệnh đội ngũ đơn vị. Cần làm rõ vai trò của GV trong tạo động lực, hướng dẫn, duy trì nền nếp và sửa sai; kết hợp giáo dục nhận thức với thực hành, nêu rõ mục tiêu, yêu cầu và kỹ năng cần đạt trong từng buổi. Đồng thời, hỗ trợ SV khắc phục tâm lý e ngại trước tập thể, lo lắng khi kiểm tra, thiếu tự tin và dễ nản chí.

Biện pháp 2: Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên: Chú trọng phẩm chất, chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm và năng lực tổ chức huấn luyện; khắc phục phương pháp thiếu đồng đều, phụ thuộc vào giảng giải, làm mẫu và lặp lại. GV cần nâng cao khả năng bao quát, phân loại, hướng dẫn, sửa tập và đánh giá SV; vận dụng phương pháp phù hợp với người học và điều kiện Trung tâm. Đồng thời, thống nhất nội dung, khẩu lệnh, động tác, yêu cầu huấn luyện và tác phong sư phạm quân sự.

Biện pháp 3: Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và mô phỏng trực quan: Sử dụng sơ đồ, video mẫu, hình ảnh đúng – sai và minh họa hướng di chuyển để hỗ trợ quan sát, nhận diện lỗi, không thay thế thực hành đội hình. Có thể ghi hình ngắn để sửa sai khi được phép, bảo đảm quy định về dữ liệu, lưu trữ, sử dụng và xóa bỏ. Lựa chọn công nghệ phải xuất phát từ mục tiêu cụ thể, bảo đảm chính xác, thời lượng hợp lý và được đánh giá bằng khả năng chuyển từ quan sát sang thực hành. Cần tránh giảm thời gian luyện tập và có phương án thay thế khi thiếu điện hoặc ánh sáng không phù hợp.

Biện pháp 4: Tối ưu hóa quy trình huấn luyện và đổi mới kiểm tra, đánh giá theo năng lực: Tổ chức huấn luyện từ đơn giản đến phức tạp, chú trọng năng lực thực hành và tác phong kỷ luật. Xây dựng tiêu chí thống nhất, bổ sung đánh giá động tác thực tế thay vì chỉ kiểm tra bằng câu hỏi khách quan, góp phần hạn chế học đối phó và chênh lệch trong đánh giá. Đồng thời, tổ chức luyện tập phân tán thành các khoảng ngắn, lặp lại có kế hoạch để củng cố trí nhớ vận động, độ chính xác và sự thống nhất. GV phối hợp với cán bộ quản lý SV bố trí luyện tập ngoài giờ phù hợp, tránh quá tải và ảnh hưởng hoạt động khác.

Biện pháp 5: Nâng cấp và khai thác hiệu quả cơ sở vật chất, thao trường, bãi tập: Rà soát mặt sân, không gian đội hình, lối di chuyển, khu tập kết, vị trí quan sát và phương tiện hỗ trợ; đối chiếu lịch đào tạo để hạn chế trùng sân. Thực hiện theo thứ tự ưu tiên: điều phối, khai thác hiệu quả điều kiện hiện có; bảo trì, sửa chữa và cải thiện bố trí; đầu tư bổ sung khi xác định rõ thiếu hụt. Trang thiết bị phải có mục tiêu sư phạm cụ thể, ưu tiên phương án ít tốn kém nhưng đáp ứng yêu cầu trước khi đề xuất ngân sách.

III. KẾT LUẬN

Nâng cao chất lượng huấn luyện điều lệnh đội ngũ đơn vị góp phần thực hiện mục tiêu GDQP&AN và bồi dưỡng trách nhiệm bảo vệ Tổ quốc cho SV. Nghiên cứu đề xuất năm nhóm biện pháp: nâng cao nhận thức, tâm lý; phát triển đội ngũ GV; ứng dụng công nghệ trực quan; tối ưu quy trình, đánh giá và luyện tập; bảo đảm cơ sở vật chất. Các biện pháp bổ trợ lẫn nhau, cần triển khai phù hợp với điều kiện Trung tâm và kiểm chứng hiệu quả trong thực tiễn, góp phần xây dựng môi trường huấn luyện chính quy, chất lượng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020), Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT ngày 18/3/2020 ban hành Chương trình giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học, văn bản quy phạm pháp luật, Công báo số 339 + 340, ngày 03/4/2020.

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), Thông tư liên tịch số 18/2015/TTLT-BGDĐT-BLĐTBXH, ngày 8/9/2015 ban hành Quy định về tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh (GDQP&AN) trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học, Hà Nội.

Trung tâm Giáo dục quốc phòng và an ninh – Đại học Thái Nguyên (2021), Đề án nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ giảng viên góp phần nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng và an ninh.

Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2013), Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh số 30/2013/QH13 ngày 19/6/2013, văn bản luật.

Học viện Chính trị quân sự (2006), Đổi mới giáo dục quốc phòng trong hệ thống giáo dục quốc gia, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.

Lương Đình Hồng (2023), "Nâng cao chất lượng giáo dục quốc phòng, an ninh theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng", Tạp chí Giáo dục, tập 23, số đặc biệt 2, tr. 12–16.

Trịnh Văn Quyết (2023), "Đẩy mạnh công tác giáo dục quốc phòng và an ninh đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa", Tạp chí Giáo dục, tập 23, số đặc biệt 2, tr. 1–6.